

SVET med nami – WORLD among us

Teden brazilske kulture

18.–22. marec 2024

V okviru projekta Svet med nami vsako leto pripravljamo predstavitveni teden kulture izbrane države. Pri tem sodelujemo s številnimi zunanji sodelavci, sorodnimi javnimi zavodi, tujimi veleposlaništvami in posamezniki, ki so si v Sloveniji našli novo domovino. V raznovrstnem programu za odrasle in otroke spoznavamo kulturo daljnih dežel s predavanji, literarnimi dogodki, filmskimi projekcijami, razstavami, izobraževalnimi delavnicami, otroci pa spoznavajo bogato dediščino tujih dežel skozi pravljične in ustvarjalne delavnice. V preteklih letih smo okusili delček starodavne kulturne dediščine Grčije, zibelke evropske civilizacije, se seznanili z eksotično kulturo Japonske, uživali v literaturi, plesu in glasbi barvite Španije ter spoznavali slikoviti kulturi starodavne Indije in Kitajske. Predstavili smo tudi kulturno dediščino kozmopolitske Francije, tradicionalne Irske, razkošno zgodovinsko dediščino Italije in Nizozemske ter sosednje Avstrije. Prejšnje leto smo predstavljali kulturo republike Srbije, s katero smo si trikrat delili državnost, letos pa projekt Svet med nami posvečamo kulturi svetovljanske in eksotične republike Brazilije in s tem naše prve predstavitve katerekoli izmed južnoameriških držav.

S projektom Svet med nami želimo širiti obzorja, spoznavati bogastvo različnih kultur, zbliževati ljudi različnih narodnosti, iskati lepoto drugačnosti ter pokazati, kako so razlike, ki se včasih zdijo nepremostljive, pravzaprav majhne in nepomembne.

Fotografija na naslovnici/Salvador de Bahia

Ustanoviteljica javnega zavoda Mestna knjižnica Ljubljana je Mestna občina Ljubljana.

Mestna občina
Ljubljana

Teden brazilske kulture

Brazilijska dežela bogate naravne dediščine, ki je s svojimi prostranstvi največjega tropskega pragozda na planetu v porečju reke Amazonke tudi v globalnem oziru vitalnega pomena za človeštvo. Seveda je Brazilija bogata tudi v zgodovinskem oziru s svojo kulturno dediščino vse od avtohtonih indijanskih ljudstev do obdobja kolonializma in prihoda Portugalcev ter drugih evropskih in afriških priseljencev, ki so tej deželi dali kozmopolitsko in raznoliko narodno jedro, ki je danes plod stoletnega talilnega lonca različnih narodov in kultur.

Brazilijska dežela sambe, karnevala, kave, nogometa, čudovitih nasmehov in edinstvene energije, ki se je generirala v tem konglomeratu kultur. Socialne razlike v milijonskih mestih zbledijo ob bučnih in pisanih praznovanjih, ki svoj vrhunec dosežejo z živahnim karnevalskim življenjem tako v milijonskih metropolah kot tudi v romantičnih kolonialnih mestih. Plesne šole sambe v času karnevala predstavljajo svoje skupnosti in ura slave na ulicah Ria de Janeira ter tudi kakšnega majhnega mesteca, kot je denimo Olinda, za njih pomeni vrhunec leta. Brazilci so zelo čuteč in strasten narod, to živahno, veselo in sproščeno vzdušje lahko prepoznamo kot brazilski način življenja. Tudi v njihovi glasbi je velikokrat čutiti mešanico veselja in žalosti, iz te eklektične glasbene zapuščine je nastala cela vrsta glasbenih zvrsti kot so bossa nova, samba, frevo, modinha, sertanejo, itd., ki so jih vrhunski glasbeniki kot so João Gilberto, Egberto Gismondi ter klasični skladatelji Heitor Villa-Lobos, Carlos Gomes in Cláudio Santoro, združili z brazilsko identiteto in jih umestili med svetovno glasbeno dediščino.

Sodobno Brazilijo krasijo milijonske metropole kot so São Paulo, gospodarsko in kulturno središče države, ali moderna prestolnica Brasilia, ki jo je sredi neokrnjene divjine zasnoval znameniti arhitekt Oscar Niemeyer. S svojo izjemno kolonialno arhitekturo in zgodovinsko patino navduši Salvador de Bahia kot prva brazilska prestolnica ali Rio de Janeiro, ki je postal prava ikona moderne Brazilije in ga

vsi poznajo po izjemni plaži Copacabana, velikem kipu Kristusa odrešenika in nogometnem stadionu Maracanã.

Brazilija je kljub družbeni razslojenosti s svojo energijo neizmernih razsežnosti človeških in naravnih potencialov prav gotovo ena izmed tistih dežel, katerih čas šele prihaja. Zgodba Brazilije je tudi zgodba odprtosti, širine, svobodomiselnosti in svetovljanstva. Brazilija je tudi prostor, kjer se je v stoletni zgodovini razvil močan čut narodne zavesti in predvsem odprtosti duha, idej, podjetnosti, od arhitekture, industrijskega oblikovanja, mode, glasbe, kulinarike, ki temu prostoru dajejo posebno kulturno identiteto, v kateri sta tesno povezani tradicija in sodobnost.

Mare Lakovič

*koordinator prireditvene in izobraževalne dejavnosti
Center za koordinacijo storitev*

Fotografija/Rok Hočevar/Brasilia

Semana da cultura brasileira

O Brasil é um país com rico patrimônio natural, considerado de importância vital para a humanidade, também em termos globais, dada a presença de grande extensão da maior floresta tropical do planeta na bacia amazônica. Claro, com o seu patrimônio cultural, o Brasil também é rico em termos históricos: a herança dos povos indígenas, o período colonial, e a chegada dos portugueses e outros imigrantes europeus e africanos fizeram do país um núcleo nacional cosmopolita e diversificado, que hoje é o produto de um caldeirão centenário de diferentes povos e culturas.

O Brasil é a terra do samba, carnaval, café, futebol, sorrisos encantadores e de uma energia única, gerada por essa diversidade cultural. As diferenças sociais em grandes cidades desaparecem durante as comemorações barulhentas e coloridas que culminam na animada vida carnavalesca, seja nas metrópoles com milhões de habitan-

tes ou nas românticas cidades coloniais. Durante o carnaval, as escolas de samba representam suas comunidades, para as quais a hora de glória nas ruas do Rio de Janeiro, e até mesmo em uma pequena cidade como Olinda, é o destaque do ano. Os brasileiros são um povo muito emocional e apaixonado e é nessa atmosfera animada, alegre e descontraída que podemos reconhecer o estilo de vida brasileiro. Sua música também nos faz sentir uma mistura de alegria e tristeza, e é essa herança musical eclética que deu origem a uma grande variedade de gêneros musicais, como bossa nova, samba, frevo, modinha, sertanejo, entre outros, que grandes músicos como João Gilberto, Egberto Gismonti, assim como os compositores clássicos Heitor Villa-Lobos, Carlos Gomes e Cláudio Santoro, juntaram à identidade brasileira, incluindo-os no patrimônio mundial da música.

O Brasil moderno é adornado com metrópoles com milhões de habitantes, como São Paulo, o centro econômico e cultural do país, ou a moderna capital Brasília, projetada pelo famoso arquiteto Oscar Niemeyer em meio à natureza intocada. Salvador da Bahia, a primeira capital brasilei-

ra, e Rio de Janeiro, que se tornou um verdadeiro ícone do Brasil moderno, mundialmente conhecido por sua excepcional praia de Copacabana, a grande estátua do Cristo Redentor e o estádio de futebol do Maracanã, também impressionam com sua notável arquitetura colonial e sua rica história.

Apesar das diferenças sociais, o Brasil, com sua energia de imenso potencial humano e natural, certamente é um daqueles países com futuro promissor. A história do Brasil é ainda uma história de abertura, amplitude, pensamento aberto e cosmopolitismo. O Brasil também é um lugar onde, ao longo de cem anos de história, desenvolveu-se um forte senso de consciência nacional e, acima de tudo, uma abertura de espírito, de ideias, de empreendimentos, de arquitetura, de desenho industrial, de moda, de música e de culinária, que confere ao país uma identidade cultural distinta, na qual a tradição e a modernidade estão intimamente ligadas.

Mare Lakovič

Odprtje Tedna brazilske kulture 18. 3. / 17.30 / Knjižnica Otona Župančiča, 3. nadstropje

O namenu in dogodkih projekta *Svet med nami* bosta ob odprtju *Tedna brazilske kulture* spregovorila direktorica MKL **dr. Teja Zorko** in veleposlanik Brazílije v Sloveniji **Eduardo Prisco Paraiso Ramos**. Slovesni predstavitvi projekta in prireditvenih dogodkov bo sledil pogovor brazilskega veleposlanika Eduarda Prisca Paraisa Ramosa z dr. Blažko Müller, docentko za portugalski jezik na FF UL, o brazílski kulturi, zgodovini, mentaliteti in vlogi ter položaju Brazílije v sodobnem svetu. Priredittev bo povezovala Carmen L. Oven, s krajšim kitariskim recitalom pa jo bo glasbeno obogatila kitaristka Maruša Krivic z glasbenimi deli brazílskih skladateljev Heitorja Ville-Lobosa in Joãa Pernambuca.

*V sodelovanju z Veleposlaništvom republike Brazílije,
Filozofsko fakulteto v Ljubljani, Oddelkom za romanske
jezike in Fakulteto za družbene vede*

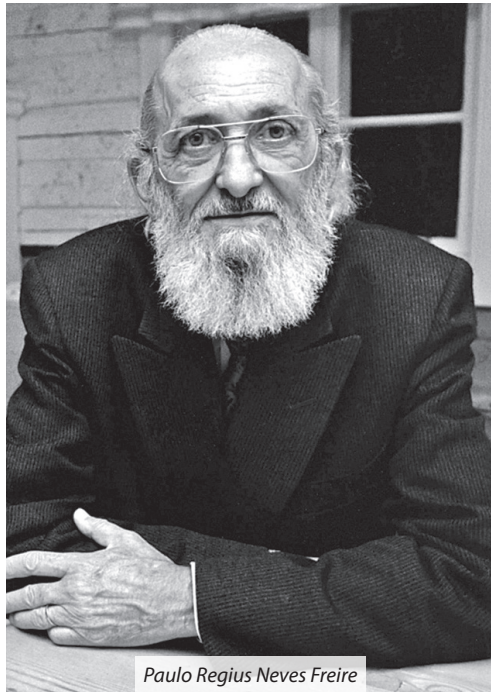

Paulo Regius Neves Freire:
Pedagogika zatiranih

**Tomaž Grušovnik in Blažka Müller /
vodi Mojca Medvedšek**

**18. 3. / 19.00 / Knjižnica Otona Župančiča,
3. nadstropje**

O delu *Pedagogika zatiranih* Paula Freira, brazilskega humanista, pisatelja, filozofa, pesnika in legende pedagogike dvajsetega stoletja, ki je izšlo v slovenskem prevodu pri založbi Krtina, in o Freirejevi pedagogiki, ki je teorija in praksa revolucionarnega ali osvobodilnega dejanja, ki izrašča iz zatiranega razreda samega, se bosta z moderatorko doc. dr. Mojco Medvedšek, docentko za književnosti v portugalskem jeziku s FF UL in književno prevajalko, pogovarjala izr. prof. dr. Tomaž Grušovnik, višji znanstveni sodelavec s Pedagoške fakultete Univerze na Primorskem, in doc. dr. Blažka Müller, docentka za portugalski jezik na FF UL in prevajalka *Pedagogike zatiranih*.

Paulo Regius Neves Freire

Sebastião Salgado

Arne Hodalič

**19. 3. / 19.00 / Knjižnica Otona Župančiča,
3. nadstropje**

Sebastião Salgado, svetovno znani brazilski fotograf, okoljevarstvenik in publicist, je fotografsko kariero začel leta 1973 v Parizu, kjer je sodeloval s fotografskimi agencijami Sygma, Gamma in Magnum Photos vse do leta 1994, ko sta skupaj z Lélío Wanick Salgado, kuratorko in oblikovalko vseh njegovih razstav in knjig, ustanovila svojo agencijo Amazonas Images. Salgadove prejšnje fotografske serije, med njimi *Druge Amerike*, *Sahel – ljudje v stiski*, *Delavci* in *Migracije*, so poglobljeno raziskovale življenjske pogoje in kulturne razlike med ljudstvi, uničujoče posledice suše v afriški pokrajini Sahel ter neizprosne stiske in razmere, v katerih delajo delavci in revni vsepovsod po svetu. Od devetdesetih let prejšnjega stoletja si zakonca Salgado prizadevata obnoviti del atlantskega gozda v Braziliji; ustanovila sta tudi nevladno okoljsko organizacijo Instituto Terra, katere poslanstvo je ohranjanje narave in izobraževanje. O fotografu Salgadu bo spregovoril Arne Hodalič, slovenski fotograf, publicist, potapljač in urednik fotografije pri National Geographic Slovenija.

Fotografija/Sebastião Salgado

Amazonski Indijanci in svete rastline:
Ljudstvo Yawanawa

Simon Plestenjak

**19. 3. / 17.30 / Knjižnica Oton Župančiča,
3. nadstropje**

Indijansko ljudstvo Yawanawa živi na skrajnem zahodu Braziliije, v divjini amazonskega pragozda na meji s Perujem. Veliko se lahko naučimo od prvobitnih ljudstev, ki pod pritiski kapitala še zmeraj vztrajajo v svojem načinu življenja, tesno prepletenem z naravo in njenimi zakoni, kjer je človek samo majhen del neskončne in nedoumljive vzajemnosti vsega živega. V sklopu fotografskega projekta z Yawanawi je avtorja zanimal predvsem zaščitniški in spoštljiv odnos staroselcev ter njihove kulture do svojega okolja, ki mu nudi zavetje in preživetje ter pristno povezanost z naravo. Predavatelj je podiplomsko študiral fotografijo v brazilskem São Paulu, največjem mestu Latinske Amerike, kjer že 15 let dela kot fotograf in cinegrafist. Prepotoval je precejšen del planeta in ima za seboj pomembne in odmevne projekte ter razstave v Londonu, New Yorku in drugod. Delal je za agencijo New Content, časopisno hišo Folha de São Paulo ter snemal dokumentarne filme za revijo National Geographic.

Simon Plestenjak

Fotografija/Simon Plestenjak/Yawanawa

Bernardo Carvalho: Devet noči
Barbara Juršič

19. 3. / 19.30 / Knjižnica Šiška

Bernardo Carvalho (1960), novinar in eden najpomembnejših brazilskih sodobnih pisateljev, je roman *Devet noči* zasnoval na resničnih dogodkih in spotoma razgrnil novejšo zgodovino brazilskega podeželja. Vanj je vpletel motive, značilne za vsa njegova dela: skrivnost, ki kliče po razkritju, preteklost, ki preganja sedanost, sprevačanje resničnosti in izmišljije. Z romanom, ki je dobil ugledno nagrado portugalskega Telecoma za književnost, je prodril preko brazilskih meja, svoj pisateljski sloves pa utrdil z romanom *Mongolija*, za katerega je prejel osrednjo brazilsko literarno nagrado Jabuti. Prevajalka, publicistka dr. Barbara Juršič, direktorica in kustosinja Tehniškega muzeja Slovenije, je magistrirala iz romanskih študij na klasični Univerzi v Lizboni ter doktorirala iz humanistike in družboslovja na FF v Ljubljani, kjer je dobila naziv docentke za portugalsko književnost.

Oscar Niemeyer

Sarival Sosič

20. 3. / 17.30 / Knjižnica Otona Župančiča, 3. nadstropje

Brazilski arhitekt, ki je pomembno prispeval k razvoju modernistične arhitekture 20. stoletja, Oscar Niemeyer, je umrl tik pred 105. rojstnim dnevom in bil nedvomno eden najpomembnejših arhitektov preteklega stoletja. Najbolj znan je po arhitekturi javnih stavb glavnega mesta Brasílie, ki so jo po naročilu takratnega predsednika Juscelina Kubitscheka, zasnovali leta 1956 sredi nenaseljene planote v notranjosti države. Njegova arhitektura javnih zgradb je bila v večini eksperimentalna, s čimer je naredil odmik od funkcionalistične arhitekture, ki jo je utemeljil Le Corbusier. Te spremembe so arhitekturno formo preoblikovale na svojstven, eleganten, harmoničen in dotlej neznan način. Predavatelj dr. Sarival Sosič je umetnostni zgodovinar in kustos za sodobno vizualno umetnost v Mestni galeriji Ljubljana. Je avtor številnih spretnih besedil za monografije, kataloge in strokovne revije, kustos razstav številnih sodobnih likovnikov, publicist in dobitnik nagrade kritiško pero Slovenskega društva likovnih kritikov.

Capoeira

Tanja Tajnik in skupina Capoeira Tribo Unida

20. 3. / 18.30 / Knjižnica Bežigrad, podpritlečje

Capoeira je ples, igra, borilna veščina, tradicija in način življenja. Je vadba, kjer se prepletajo preteklost, sedanost in prihodnost. Je kultura, borba in eleganca. Igra capoeire je s strani Unesca tudi zaščiten kot kulturna dediščina. Skupina Capoeira Tribo Unida, ki jo predstavlja dr. Tanja Tajnik, professora Pipoca z učenci, bo predstavila avtorsko trijezično knjigo o capoeiri z naslovom *Capoeira: igra brez konca* ter capoeiro v splošnem. Zgodovina capoeire je še vedno malenkost skrivnostna in ni jasno definirana. Nekateri mojstri verjamejo, da je capoeira stvaritev Afričanov v Braziliji, drugi pa potrjujejo, da so njene korenine prišle iz Afrike preko starodavnih običajev, razvili pa so jo Brazilci. Ravno zato je capoeira izredno raznolika veščina, v kateri so prisotne različne gibalne tehnike.

Fotografija/Rok Hočevar/Brasília

Pogovori o Braziliji

Milena Šmit, Blažka Müller

20. 3. / 19.00 / Knjižnica Otona Župančiča,
3. nadstropje

Proti komu in kam širi roke Kristus Odrašenik, ki stoji nad Januarsko reko? Zakaj velja, da Brazilija ni za začetnike? Kdo so slovenski Brazilci? Kakšna je urbana Brazilija, mlada Brazilija, je resnično dežela nešteti priložnosti in svetle prihodnosti? Kakšne so poslovne priložnosti, ki jih ponuja Brazilija? Zakaj slej ko prej vzljubiš Brazilijo in te zamika, da bi o tej deželi in njeni družbi napisal knjigo? O vsem tem in še o mnogih drugih temah, ki se dotikajo Brazilije, njenega vsakdana, brazilskih peripetij tu in tam, utripa te ogromne države, ki ji Brazilci pravijo kontinent, ter o diplomatskih poteh, se bosta pogovarjali in razmišljali doc. dr. Blažka Müller, profesorica portugalskega jezika na FF UL, in pravnica, publicistka ter nekdanja veleposlanica Slovenije v Braziliji, gospa Milena Šmit.

Vik Muniz

Janez Zalaznik

20. 3. / 19.00 / Knjižnica Rog

Vik Muniz je mednarodno uveljavljeni brazilski umetnik, kipar in fotograf, ki ustvarja v multimedijem prostoru z nekonvencionalni materiali. O njem je bil posnet odmeven dokumentarni film režiserke Lucy Walker z naslovom *Waste land* o enem izmed največjih smetišč sveta na robu Rio de Janeira, ki povzema Munizev angažma na področju okoljevarstvenih projektov in ohranjanja narave. Munizova nekonvencionalna umetnost se izraža v širokem spektru likovnih del pri portretih slavnih, ki jih z intervencijami modificira in jim dodaja nekonvencionalno sporočilnost. Munizova dela so bila predstavljena v največjih svetovnih galerijah. Umetnika bo predstavil akademski slikar Janez Zalaznik, ki deluje kot samostojni kulturni delavec na področjih slikarstva, grafičnega oblikovanja, likovne publicistike ter pedagogike. Je član DSLU od 1987, član mednarodnega združenja Art Beyond Borders od 1999 in član Mednarodnega združenja ustvarjalcev na področju računalniške grafike IACG od 2001.

Glasba Brazilije

Mitja Reichenberg

**21. 3. / 17.30 / Knjižnica Otona Župančiča,
3. nadstropje**

Glasba Brazilije obsega različne regionalne glasbene sloge, na katere so vplivale evropske, ameriške, afriške in indijanske oblike. Brazilska glasba je razvila nekaj edinstvenih in izvirnih stilov kot so forró, repente, coco de roda, axé, sertanejo, samba, bossa nova, MPB, gaúcho, pagode, tropicália, choro, maracatu, embolada, frevo, brega, modinha in raznovrstne brazilske različice tujih glasbenih stilov kot so rock, pop, soul, fado in gospel. Seveda je samba postala najbolj znana oblika po vsem svetu, zlasti zaradi karnevala, čeprav so bili tudi bossa nova in izvajalca Antônio Carlos Jobim ter João Gilberto deležni velike pozornosti. Med kasnejšimi glasbeniki so pomembne osebnosti Naná Vasconcelos, Pixinguinha, Hermeto Pascoal in Egberto Gismonti. Pomembni klasični skladatelji pa so Heitor Villa-Lobos, Carlos Gomes in Cláudio Santoro. Slovenski skladatelj, profesor, cineast in esejist dr. Mitja Reichenberg predava in piše strokovne knjige s področja filma in glasbe, eseje, znanstvene in strokovne članke. Kot predavatelj dela na SAE inštitutu angleške univerze Midlessex, je docent na Fakulteti za medije Ljubljana (FAM) ter na Visoki šoli z umetnost Univerze v Novi Gorici.

Fotografiji/Rok Hočevnar/Karneval

Sladke izseljenke: brazilske ubijalske čebele

Simon Plestenjak

21. 3. / 18.00 / Knjižnica Prežihov Voranc

Domorodna indijanska ljudstva so že pred prihodom Evropejcev v Brazilijo uporabljala med lokalnih avtohtonih brazilskih čebel. S prihodom Evropejcev in migracij Portugalcev, Italijanov, Nemcev in tudi Slovencev, so bile v Brazilijo prinesene tudi evropske vrste čebel. Leta 1956 je genetski specialist Warwick Estewam križal agresivne, vendar zelo produktivne afriške čebele z evropskimi vrstami. Iz genetskega eksperimenta se je razvila nova agresivna vrsta brazilske čebele, ki je porušila ravnovesje in se hitro razširila po celotnem ameriškem kontinentu ter postala svetovni fenomen negativnega človekovega poseganja v naravo. Slovenski fotograf Simon Plestenjak, ki živi v brazilskem São Paulu, se poda na pot iskanja čebelje vrste, uvožene v Brazilijo iz njegove domovine v 19. stoletju in odkrije zgodbo, ki spominja na človeško kolonizacijo Brazilije. Simon Plestenjak je delal za časopisne hiše, kot je Folha de São Paulo, za National Geographic je snemal kratke dokumentarne filme in za to revijo objavil tudi članek o brazilskih čebelah.

Fotografiji/Simon Plestenjak

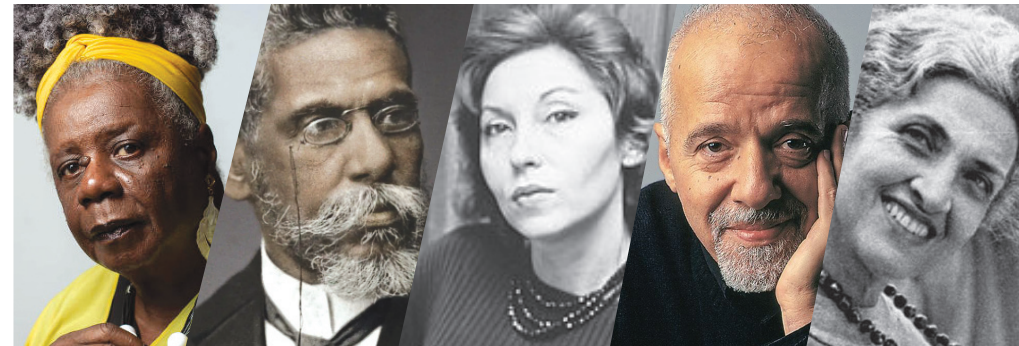
Zgodovina prevajanja literarnih del brazilske književnosti iz portugalskega v slovenski jezik

Blažka Müller in Mojca Medvedšek

21. 3. / 19.00 /

Knjižnica Otona Župančiča, 3. nadstropje

Pogovor bo osvetlil zgodovino objav slovenskih prevodov iz brazilske književnosti v slovenski jezik vse od začetkov objav po drugi svetovni vojni do današnjih dni. Skušal bo pojasniti nekaj socioloških, zgodovinskih in estetskih okoliščin, ki so vidne v izboru prevajanih del ali avtorjev ter predstavil profile dejavnih prevajalcev. O izbranih delih brazilske literature bosta razmišljali in se pogovarjali doc. dr. Mojca Medvedšek, profesorica za portugalsko književnost na FF UL, in doc. dr. Blažka Müller, profesorica portugalskega jezika na FF UL.

Conceição Evaristo

Machado de Assis

Clarice Lispector

Paulo Coelho

Cecília Meireles

Jezikovni tečaj

Jezikovni tečaj portugalščine

Andrade Pereira Samara

18. 3. /od 16.00 do 18.00 / Knjižnica Otona Župančiča, 1. nadstropje

19. 3. /od 15.00 do 17.00 / Knjižnica Otona Župančiča, 1. nadstropje

20. 3. /od 16.00 do 18.00 / Knjižnica Otona Župančiča, 1. nadstropje

21. 3. /od 17.30 do 19.30 / Knjižnica Otona Župančiča, 1. nadstropje

22. 3. /od 16.00 do 18.00 / Knjižnica Otona Župančiča, 1. nadstropje

Portugalščina (português) je iberoromanski jezik, katerega domovina sta Portugalska in Galicija in se je kot dediščina portugalskega kolonialnega imperija razširil po vseh portugalskih kolonijah. Portugalski jezik je šesti najbolj razširjen jezik na svetu, ki ga po vsem svetu govori okoli 280 milijonov ljudi. Portugalsko govorijo v naslednjih državah: Angola, Brazilija, Zelenortske otoki, Gvineja Bissau, Ekvatorialna Gvineja, Mozambik, Portugalska, São Tomé in Príncipe, Vzhodni Timor ter tudi Macao. Kaj so torej ključne razlike med evropsko portugalščino in brazilsko portugalščino? Nedvomno obstajata dva splošno sprejeta portugalska standarda, evropski in brazilski. Za mnoge ljudi je portugalščina enoten jezik, ki se v številnih državah po svetu govori na enak način, domači govorci pa se po drugi strani dobro zavedajo variacij jezika med državami.

Fotografija/Sebastião Salgado

Glasbeni nastopi

Tapiserija brazilskih melodij in slovenskega čara
Bossanoga

19. 3. / 18.00 / Knjižnica Prežihov Voranc

Duo *Bossanoga*, katerega energije spominjajo na toploto prekrasnega sončnega dne, je ljubezenski tuš za vašo dušo, čutno zlitje kitare in glasu, polno brazilskega 'saudade' ter humorja. Močan in ljubeč vokal se odlično ujema z živahnimi, umetelno izvedenimi kitarskimi melodijami. Glasbenika spretno mešata brezčasne klasike bossa nove s slovenskimi interpretacijami brazilskih uspešnic, dodajajoč značilen lokalni pridih ritmom Brazilije. Metka Bahlen Okoli in Matjaž Krivec s svojim projektom ponudita nepričakovano avtentično izvedbo bossa nove in z njo zagotovo prineseta nasmeh na vaša lica, ogrejeta vaša telesa in vas odpeljeta nekam na toplo - naj bo to plaža v Ipanemi ali udoben pariški cafe.

Bossa de Novo

19. 3. / 19.30 / Knjižnica Otona Župančiča, mediateka

Skupina Bossa de Novo bo na tednu brazilске kulture nastopila v minimalni zasedbi kitara/glas, značilni za izvorno brazilsko bossa novo. Bossa nova je prestižen glasbeni žanr, ki je sloves brazilске glasbene ustvarjalnosti in milozvočnost brazilске portugalščine ponesel po vsem svetu. Kitarist Aljoša Kosor in pevec Primož Vitez bosta predstavila zgodovino te glasbene zvrsti in odigrala ključne skladbe ključnih avtorjev, pa tudi nekatere manj znane, nato pa dodala slovenske prepesnitve in nekaj novih pesmi, izbranih poleti 2023, posebej za festivalski koncert s slavnim brazilskim pianistom in skladateljem **Césarjem** Camargom Marianom. Srečanje s Cesarjem je skupini Bossa de Novo pljuča napolnilo s svežim zrakom in ji izostrilo posluh.

BosaZnova

21. 3. / 19.30 / Knjižnica Otona Župančiča, mediateka

Zasedbo BosaZnova sestavlja par Vanja in Matjaž Romih, torej dva glasova in kitara, ki kot BosaZnova zapeljujeta s svojimi igrivimi, lahkotnimi, romantičnimi, hudomušnimi in predvsem avtentičnimi skladbami, polnimi življenjskih zgodb o partnerskem odnosu, ki se zibajo v ritmu bossa nove. S svojo skladbo *Običajen par* sta na lanskem 42. festivalu MMS prepričala strokovno žirijo in prejela nagrado za najboljše besedilo. Vanja izhaja iz jazz voda, Matjaž Romih pa se je do danes pojavljal v vlogi kantavtorja in šansonjerja in je leta 2005 tudi zmagal na festivalu Slovenski šanson. To svojo ljubezen do ustvarjanja glasbe in pripovedovanja zgodb je z Vanjinim sodelovanjem prelil v skladbe, ki slavijo življenje, njegove radosti in odnose med moškim in žensko. Gre za pozitivno naravnane ljubezenske pesmi, ki so polne mehkoobe, veselja, humorja, zibajoče ritmičnosti in ljubeznivosti, a se hkrati, kolikor se le da, izogibajo kičavosti.

Fotografija/Carlos Pascual/ Bossa de Novo

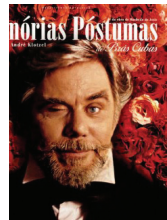
Fotografija/Aleš Rosa/ Bosa Znova

Filmske projekcije

Igrani filmi:

Memórias Póstumas

19. 3. / 10.00 in 17.30 / Knjižnica Jožeta Mazovca
V *Posmrtnih spominih* spremljamo zgodbo Brása Cubasa (Reginaldo Faria), moškega, ki se po smrti leta 1869 odloči pripovedovati svojo zgodbo in se vrniti k najpomembnejšim dogodkom svojega življenja, da bi se razvedril v večnosti. Od takrat se spominja prijateljev, kot je Quincas Borba (Marcos Caruso), svoje pomanjkljive akademske izobrazbe na Portugalskem, ljubezni svojega življenja in privilegija, da mu nikoli v življenju ni bilo treba delati.

Memórias Póstumas

São Paulo: Sociedade anônima

**22. 3. / 17.30 / Knjižnica Otona Župančiča,
3. nadstropje**

Carlos v São Paulu zapusti ženo Luciano in sina ter išče nov začetek svojega življenja. Med tavanjem po ulicah São Paula se Carlos spominja obdobja med letoma 1957 in 1961, ko je v času razcveta avtomobilske industrije v Braziliji kot mlad uslužbenec delal v tovarni Volkswagna in spoznal skorumpiranega dobavitelja Artura, italijanskega priseljenca, lastnika trgovine z avtomobilskimi deli. Takrat tudi lahkotna Ana postane njegova ljubica, pozneje pa ima afero še z romantično, nihilistično intelektualko Hildo. Ko pri pouku angleščine spozna meščanko Ano, ta končno postane njegova zaročenka in žena. Z leti grobi Carlos izgubi službo v Volkswagnu in postane direktor Arturove tovarne. Končno doživi eksistencialno krizo, izgubi svojo identiteto in postane del orodja procesa industrializacije São Paula.

São Paulo

Rio de Janeiro

Dokumentarni filmi:

Sol zemlje

Sebastião Salgado

19. 3. / 15.30 / Knjižnica Otona Župančiča, 3. nadstropje

19. 3. / 17.30 / Knjižnica dr. France Škerl

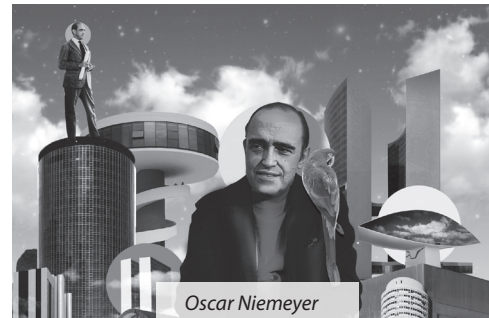
20. 3. / 10.00 in 17.30 / Knjižnica Jožeta Mazovca

Sol zemlje je fascinantna dokumentarna biografija, portret znamenitega brazilskega fotografa Sebastião Salgada, ki je zadnjih štirideset let potoval po različnih celinah in v objektiv ujel dogodke, ki so ga globoko zaznamovali. Umetnikovo življenje zaznamuje sočutje in človečnost, saj je skozi objektiv opazoval lakoto in humanitarno katastrofo v Etiopiji, genocid v Ruandi, strahote balkanskih vojn, goreča naftna polja v Kuvajtu, življenje izoliranih ljudstev v Amazonskem pragozdu, grozljive razmere v rudnikih zlata v Serra Peladi. V zadnjem obdobju se po vseh grozotah in opazovanju temnih odtenkov človeške narave s svojimi projekti predvsem posveča okoljevarstvu in naravi, ki ju predstavlja v obsežnem fotografskem projektu kot svojem ganljivem poklonu človeštvu, ki zrcali avtorjeva čustva in izrisuje zaskrbljujoči portret naše prihodnosti. Življenje in delo Sebastião Salgada nam v intimnem dokumentarnem filmu razkrivata njegov sin Juliano Ribeiro Salgado in Wim Wenders. Film je v Cannesu osvojil cezarja za najboljši dokumentarni film ter bil nominiran tudi za oskarja.

Oscar Niemeyer

21. 3. / 17.30 / Knjižnica Jožeta Mazovca

Brazilski arhitekt, ki je pomembno prispeval k razvoju modernistične arhitekture 20. stoletja, Oscar Niemeyer, je umrl tik pred 105. rojstnim dnevom. Najbolj znan je po arhitekturi javnih stavb glavnega mesta Brasilie, ki so jo po naročilu takratnega predsednika Juscelina Kubitscheka leta 1956 zasnovali sredi planote v notranjosti države. Njegova arhitektura javnih zgradb je bila v večini eksperimentalna, s čimer je naredil tudi odmik od funkcionalistične arhitekture, ki jo je utemeljil Le Corbusier. Ta pristop je arhitekturno formo preoblikoval na svojstven, eleganten in harmoničen način. Oscar Niemeyer je delal na novih projektih vse do pozne starosti in je bil nedvomno najpomembnejši latinsko-ameriški arhitekt prejšnjega stoletja.

Potopisna predavanja

Barve Brazilije

Katarina in Rok Hočevar
20. 3. / 19.00/ Knjižnica Ig

Brazilijo, največjo državo Južne Amerike, stereotipno povezujemo z lepimi plažami in neokrnjenim tropskim gozdom, a je Brazilija še veliko več. Ima zanimive gore, izredno globoke kanjone, visoke slapove, odlično tropsko sadje in čudovito arhitekturo. Podrobneje si boste pogledali brazilsko arhitekturo, ki je mešanica kolonialne arhitekture (npr. kraji Paraty, Ouro Preto) ter modernistično arhitekturo umetno zgrajenega glavnega mesta Brasílie, ene izmed največjih mojstrov in arhitekta Oscarja Niemeyerja in urbanista Lucie Costa. Na meji med Brazilijo in Paragvajem na izredno vodnati reki Parana si boste ogledali največjo hidroelektrarno na svetu, občutili neskončnost divjine amazonskega pragozda ter na video posnetkih podoživeli energijo barvitnega karnevala v Rio de Janeiru.

Fotografija/Rok Hočevar

Brazilija, Amazonija in karneval

Simon Dvoršak

19. 3. / 18.00 / Knjižnica Jurij Vega

Brazilijo in njeno bogato in barvito kulturo boste spoznali skozi oči Slovence, ki je v tej deželi preživel več mesecev in ga nanjo vežejo družinske ter prijateljske vezi. Pogledali si boste amazonski pragozd z glavnim mestom Manaus, uživali ob fotografijah karnevalov v Rio de Janeiru, São Paulu in Salvadorju ter spoznali še nekaj zanimivih podrobnosti iz vsakdana in pristnega življenja tamkajšnjih prebivalcev.

Brazilija in duhovno potovanje globoko v
Amazonski pragozd

Vesna Žvegla

20. 3. / 19.00 / Knjižnica Fužine

Brazilijo geografsko sestavljajo tri naravne celote. Severni del države tvorijo obronki starega nizkega Gvajanskega višavja, južneje se širi veliko nižavje Amazonije, prav na jugu pa je Brazilsko višavje. Amazonski deževni gozd ali Amazonija je vlažen širokolistni tropski deževni gozd v amazonskem biomu, ki pokriva večino porečja te južnoameriške reke.

Dogodki za otroke

Brazilska folklor v legendah za otroke

Barbara Juršič in Leonora Lobnik

20. 3. / 18.00 / Knjižnica Glinškova ploščad

Vsaka kultura je bogata po svoje, brazilska je skozi čas doživljala vplive različnih kultur, religij, verovanj, dojemanj, ki so se spojili v eno veliko in raznoliko brazilsko kulturo v deželi, ki je velika za dobrih 400 Slovenij in 2 Evropski uniji. Otroci bodo odkrivali brazilsko folkloro v legendah, povezanih z njo. Predstavljena bodo bitja oz. živali, ki v njih nastopajo ter njihov pomen. Kdo je poreden škratec Saci, kaj počne lepa Lara, kakšen pomen pripisujejo rožnatim delfinom, imenovanim boto? Potem, ko boste ta bitja, ki se še posebej rada pokažejo otrokom, spoznali, pa boste o njih poslušali še nekaj pesmic in jih narisali – kakor si jih vsak od vas predstavlja. Na koncu boste še zaplesali in se poveselili.

Flora in favna Amazonije

6.–30. 3. Knjižnica Otona Župančiča, 3. nadstropje

Amazonski deževni gozd je največji pragozd na svetu. Razteza se na območju devetih držav Južne Amerike: Brazilija, Peru, Kolumbija, Venezuela, Ekvador, Bolivija, Gvajana, Surinam in Francoska Gvajana. Pravzaprav je tako velik, da predstavlja polovico preostalih deževnih gozdov na Zemlji. To je neverjetno naravno svetišče, kjer domujejo edinstvene rastline in živali.

Ure pravljic v Tednu brazilske kulture

Brazilske ljudske pravljice so posebne, ker so brazilske in ker takih nimajo nikjer drugje na svetu. Hkrati pa so take kot vse druge ljudske pravljice – razlagajo svet okoli nas, burijo domišljijo in nam prinašajo stare ljudske modrosti.

19. 3. / 17.00 / Knjižnica Gameljne

19. 3. / 17.30 / Knjižnica Škofljica

20. 3. / 17.00 / Knjižnica Ig

20. 3. / 17.00 / Knjižnica Bežigrad

20. 3. / 17.00 / Knjižnica Rog

20. 3. / 17.00 / Knjižnica Šiška

20. 3. / 18.00 / Knjižnica Vodice

21. 3. / 17.00 / Knjižnica dr. France Škerl

21. 3. / 17.00 / Knjižnica Glinškova ploščad

21. 3. / 17.00 / Knjižnica Jožeta Mazovca

21. 3. / 18.00 / Knjižnica Šentvid

Krakajoči papagaj

Kersnikova 2, 1000 Ljubljana
www.mklj.si